

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 479. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm13956/facsimile.pdf (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

virkelig som dens Skyggeside: et vildt Oprør mod alt, hvad der sidst havde Æren; og hvordan end Forholdet var i andre Lande, maa hos os dog Lyssiden nødvendig have haft Overhaand, siden Skyggesiden kun viste sig saa svagt og smaat, at man maatte staa nær, for at se det.

Naar man saaledes saa' nær til, da delte vi jo vist nok Nordtysklands Skæbne baade med den aandløse, vandede Oplysning hos de ældre og med den opsætsige Trods hos de unge; men begge Dele i saa ringe en Grad, at fremmede knap kunde mærke det, og derimod var Opsvinget i vor patriotiske Poesi og Tankegang saa umiskjendeligt, at de fremmede snart nødtes til at sæse det.

Hvorledes Folke-Aanden raagnede alt i Begyndelsen af nærværende Aarhundrede, og hvilke to store Nordlys der opgik i Øhlenschläger og Thorvaldsen, har vi alt set, og jeg fik ved Sangen om «Danmarks Najas» netop Lejlighed til ved Krigens Slutning at nævne min synderlig gode Ven Bernhard Ingemann; men han er dog, som vi alle véd, ret egentlig et Fredens Barn, og derfor naturligvis Danmarks Kjøledægge; thi der er vist ikke et fredeligere Land under Solen, og det er aabenbar Grunden, hvorfor man lyttede til Ingemanns Sang, før den ret var født, og havde nær stoppet Øret for min Drape, til den var død. Ingemann tiltalte nemlig strax Folke-Hjertet, saa om hans Digterkald og hans Sangs Liffighed var der i Læseverdenen ej mindste Tvivl; den opstod kun bag efter hos Recensenterne; medens der selv om Øhlenschlägers Digte en Stund var to modsatte Meninger, fordi de kun tiltalte Aanden, hvor den var at finde; og mine Kvad maatte tilkæmpe sig Ørenlyd, fordi deres Tone, Tankegang og Billedsprog var i Danmark hartad ganske uddøde, saa Aanden i Øhlenschlägers Digte og Hjertet i Ingemanns Sang maatte virke en Stund, før man engang fandt det Umagen værdt at tænke paa, hvad det var, jeg vilde sige.

Ligesom Øhlenschläger i den ny Tid svarer til den gamle angelsaxiske Brage, hvis Gaver vi kjende af Edda og Bjøulvs Drape, saaledes svarer Ingemann til Middelalderens Kæmpeviser, og jeg, med Skam at tale om, til den islandske Brage, som jeg saa til har revet ned, eller til Kragemaal, fuldt af mytiske Billinger og mørke Taler. Vel kan jeg nemlig, ligesom Ejvind Skjaldespilder i Hakonsmaalet, efterligne Angelsaxeren; thi det har jeg gjort f. Ex. i Bjøulvs Drape og Versene hos Saxe; men hvor jeg er paa min egen Boldgade, der gaar det over Stok og Sten, op og ned, lyst for og mørkt bag, som i de gamle Spøgelse-Historier, fra den ene Ende af Verden og af Tiden til den anden; saa jeg kan i Grunden ikke stort fortænke Folk i, at de, som Sælendsfaren siger, undser dem ved at følge mig, især da alle meget fredelige Folk ogsaa af Naturen er lidt magelige; men dog er det mærkeligt, at ingen af alle mine Læsere har fulgt mig saa trolig som Danmarks Kjøledægge, det Fredens Barn, og da han dog ogsaa er lidt magelig, slutter jeg deraf, at jeg for danske Folk maa ikke være nær saa slem at følge, som man tror; men at — — —

Mine Herrer!

Vi forlod Danmark sidst i sin Enlighed ved Freden til Kiel 1814, som De nok husker, blev sluttet meget mod min Vilje, skjønt jeg siden har fundet, at den, som saa meget andet, viste, Frederik den sjette duode dog meget bedre til at regere end jeg; og det bidrog meget til, at al den Umage, jeg siden gjorde mig, for at faa lidt indenlandsk Krig, der kunde sætte Liv i Folk, var aldeles spildt. Jeg skylder nemlig mig selv at erklære, at skjønt der vel altid har været lidt mere krigerisk hos mig, end man til Hverdagsbrug holder af i vort Land, saa har jeg dog meget mere været Krigsmand af Princip end af Natur,

